

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
Національний медичний університет
імені О.О. Богомольця
Кафедра гістології та ембріології

МОРФОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У МЕДИЦИНІ

Наукова конференція,
присвячена 110–річчю з дня народження
М.І. Зазибіна

Київ, 2013

Наукову конференцію присвячено 110-річчю з дня народження видатного українського гістолога, члена-кореспондента АМН СРСР, заслуженого діяча науки, професора М.І.Зазибіна, який керував кафедрою гістології та ембріології Київського медичного інституту з 1954 до 1976 р.

ОРГКОМІТЕТ

Голова – член-кореспондент НАМН України, професор Ю.Б. Чайковський

Співголови:

професор, д.мед.н. В.П. Яценко

доцент, д.мед.н. Л.М. Сокурєнко

Члени оргкомітету: професор Л.О. Стєченко, доцєнти Л.П. Бідна, О.Г. Божко,

Л.П. Запривода, Г.І.Козак, Н.В. Ритікова, Т.Р. Скибінська,

Л.Б. Шобат, В.Б. Раскалей, Л.Ф. Щєрбак,

асистєнт Л.М. Яременко

Тєхнічні секретарі – В.Є. Лавринєнко

С.С. Зінабадінова

Рабочі мови конференції – українська, російська.

Всі статті та тези представлені в авторській редакції.

© Автори наукових статей

кая исходная сенситивность адренорецепторов тромбоцитов и/или резистентность лейкоцитов к стимулирующему действию активированных тромбоцитов. Обращает на себя внимание высокий потенциал стимуляции тромбоцитов при увеличении концентрации адреналина.

Выводы: адреналин *in vitro* усиливает формирование ТЛА в периферической крови и этот эффект связан с активацией α 2-адренорецепторов тромбоцитов. Наличие гендерных различий образования ТЛА при действии адреналина у пациентов с хроническим воспалением может объяснить выраженность воспалительной реакции у пациентов с ХОПН.

АКТИВНІСТЬ СІНТАЗИ ОКСИДУ АЗОТУ ПРИ ФОРМУВАННІ РЕФЛЮКС-ЕЗОФАГИТУ

^{1,2}Гаргін В.В., ¹Марковський В.Д., ³Тертичний О.С., ²Сакал В.В.

¹Харківський національний медичний університет

²Інститут Терапії ім. Л.Т. Малої НАМН України, м. Харків

³Перший Московський державний медичний університет ім. І.М. Сеченова, Москва, Україна, Росія

Гастроезофагальна рефлюксна хвороба (ГЕРХ) має порівняно коротку історію, проте дослідники приділяють пильну увагу цьому стану з метою подальшого вивчення, визначення поняття, етіології, патогенезу, класифікації й диференційованого лікування. Стану мікроциркуляторного русла (МЦР) при ГЕРХ присвячено відносно не багато робіт, які здебільшого мають експериментальний характер.

Метою нашого дослідження було виявлення особливостей обміну сінтази оксиду азоту у пацієнтів з ГЕРХ.

Матеріали й методи. Нами вивчені біоптати хворих на ГЕРХ. Відповідно до клініко-ендоскопічної класифікації, прийнятої на IX Європейському гастроентерологічному тижні в Амстердамі, досліджуваний матеріал був розділений на три групи: неерозивна ГЕРХ (НЕГЕРХ), ерозивно-виразкова форма (ЕВГЕРХ), стравохід Барретта (СБ). Імуногістохімічне дослідження проводили з моноклональними антитілами до ендотеліальної й індукційної фракції сінтази оксиду азоту (eNOs і iNOs відповідно).

При дослідженні біоптатів було встановлено розширення судин МЦР власної пластинки слизуватої, збільшення їхньої кількості за рахунок ангіогенезу, що більшою мірою було виявлено у хворих зі СБ. Частина судин мала звиту будову (переважна локалізація таких судин під базальною мембраною ерозированого епітелію при ЕВЕРХ або метаплазованого епітелію при СБ).

Дослідження розподілу локалізації й інтенсивності забарвлення eNOs показало, що в міру обважнення форми ГЕРХ спостерігається більш широкий по площі розподіл ендотеліальної NO-сінтази з одного боку, а з іншої сторони спостерігається зниження інтенсивності імуногістохімічного забарвлення тканин. Позитивно забарвлені структури виявляються не тільки в судинах і

периваскулярному просторі, але й на ділянках, що лежать віддалено від судин. Найбільш інтенсивне забарвлення спостерігалось в ендотелії. Виявлення кореляційних взаємозв'язків показало, що ступінь інтенсивності накопичення eNOs більшою мірою корелює з ознаками, що характеризують хронічний характер запального процесу (характер залежності - зворотний).

Результати пероксидазної реакції з iNOs виявляють нерівномірність і неоднорідність її розподілу в різних групах (НЕГЕРХ, ЕВГЕРХ, СБ). Так, у групі НЕГЕРХ інтенсивність забарвлення найменш виражена, у хворих ЕВГЕРХ ступінь виразності накопичення iNOs найбільш інтенсивна, і у хворих із ПБ ступінь інтенсивності займає проміжну позицію (розходження між всіма групами статистично достовірні при проведенні цитофотометрії). При цьому визначається кореляційний взаємозв'язок між ступенем виразності активного запального процесу й накопиченням індукцибельної NO-сінтази.

Таким чином, можна стверджувати, що при ГЕРХ спостерігається зміна продукції конституціональної й індукцибельної фракції сінтази оксиду азоту зі зменшенням інтенсивності першої (eNOs) й збільшенням інтенсивності другої (iNOs) у міру обважнення форми ГЕРХ і посилення ознак хронічного запалення слизуватої стравоходу.

ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ ПЕПТИДНОЙ РЕГУЛЯЦИИ МИКРОЦИРКУЛЯЦИИ И АНГИОГЕНЕЗА ПРИ ЗАЖИВЛЕНИИ ПОРАЖЕНИЙ ГАСТРО-ЭЗОФАГАЛЬНОЙ ЗОНЫ

Гурева И.В., Баженов Д.В., Шестакова В.Г.

ГБОУ ВПО Тверская ГМА Минздрава России, Российская Федерация

Цель исследования: изучить морфологические особенности области перехода пищевода в желудок в условиях применения пептида Везугена для коррекции репаративных процессов.

Материалы и методы: эксперимент выполнен на 20-ти самках белых беспородных крыс, которые были разделены на три серии: первая серия – контрольная, крысы дважды в день получали физиологический раствор per os; вторую опытную серию составили животные, которым вводили per os 9% раствор уксуса в течение 7 дней утром и вечером, а затем физиологический раствор дважды в сутки; третья серия – крысы с экспериментальным гастроэзофагитом, полученным аналогично второй серии, которые ежедневно двукратно получали раствор Везугена. Это пептидный комплекс – цитоген, содержащий аминокислоты: лизин, глутаминовую кислоту, аспарагиновую кислоту и обладающий тканеспецифическим действием на сосуды. На 7-е, 14-е и 21-е сутки осуществлялось взятие биоптатов. Препараты окрашивались гематоксилином и эозином. Проводилась световая микроскопия и морфометрия.

Результаты: при вскрытии, до начала введения раствора Везугена, с целью контроля над ходом эксперимента, выбранных в случайном порядке крыс (по 1 из каждой серии) на слизистой оболочке области перехода пище-

- УЛЬТРАСТРУКТУРНІ ЗМІНИ В КРОВОНОСНИХ КАПІЛЯРАХ
МІОКАРДА ЛІВОГО ШЛУНОЧКА ЩУРІВ З ВРОДЖЕНИМ
ГІПОТИРЕОЗОМ ЗА УМОВ ЗАМІСНОЇ КОРЕКЦІЇ L-
ТИРОКСИНОМ ТА КАЛЬЦИТОНІНОМ
35. **Шамало С.М., Чайковський Ю.Б.** 76
ВПЛИВ ТІОТРИАЗОЛІНУ НА ВІДНОВЛЕННЯ ПОШКОДЖЕНОГО
СІДНИЧОГО НЕРВА У ВІДДАЛЕНІ СТРОКИ РТУТНОЇ
ІНТОКСИКАЦІЇ
36. **Янко Р.В.** 77
МОРФОЛОГИЧЕСКОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ ПАРЕНХИМЫ ПЕЧЕНИ
КРЫС ПОД ВЛИЯНИЕМ ДОЗИРОВАННОЙ НОРМОБАРИЧЕСКОЙ
ГИПОКСИИ
37. **Яценко О.В., Яценко В.П.** 78
ДЕФОРМАБІЛЬНІСТЬ ЕРИТРОЦИТІВ В АЛГОРИТМАХ ТЕОРІЇ
ІНФОРМАЦІЇ
38. **Яценко В.П.** 79
3 - D ФОРМАТ В АЛГОРИТМАХ ПЛАНІМЕТРИЧЕСКОГО
АНАЛИЗА
- КЛІНІЧНА ТА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА МЕДИЦИНА
КЛИНИЧЕСКАЯ И ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНАЯ МЕДИЦИНА
39. **Довбиш М.А., Волошин М.А., Губарь А.О., Довбиш І.М., Міщенко О.М.** 82
ПОРУШЕННЯ ФУНКЦІЙ НИРКИ В УМОВАХ ЛІМФОСТАЗУ ДО-
ТА ПІСЛЯ ВНУТРІШНЬОВЕННОГО ВВЕДЕННЯ КУЛЬТУРИ
БАКТЕРІЙ В ЕКСПЕРИМЕНТІ
40. **Ковалевская М.А., Богатырева Е.С., Милоткина С.О.** 88
ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ ПРИ
НАСЛЕДСТВЕННЫХ МОРФОЛОГИЧЕСКИХ ИЗМЕНЕНИЯХ
СЕТЧАТКИ ПРИ ДИСТРОФИИ БЕСТА
41. **Баринов Э.Ф., Балькина А.О., Кравченко А.Н.** 94
ГЕНДЕРНЫЕ РАЗЛИЧИЯ ФОРМИРОВАНИЯ ТРОМБОЦИТАРНО-
ЛЕЙКОЦИТАРНЫХ АГРЕГАТОВ ПРИ ОБСТРУКТИВНОМ
ПИЕЛОНЕФРИТЕ
42. **Гаргін В.В., Марковський В.Д., Тертичний О.С., Сакал В.В.** 95
АКТИВНІСТЬ СИНТАЗИ ОКСИДУ АЗОТУ ПРИ ФОРМУВАННІ
РЕФЛЮКС-ЕЗОФАГІТУ
43. **Гуреева И.В., Баженов Д.В., Шестакова В.Г.** 96
ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ ПЕПТИДНОЙ
РЕГУЛЯЦИИ МИКРОЦИРКУЛЯЦИИ И АНГИОГЕНЕЗА ПРИ
ЗАЖИВЛЕНИИ ПОРАЖЕНИЙ ГАСТРО-ЭЗОФАГАЛЬНОЙ ЗОНЫ
44. **Делий В.Ю., Сулаева О.Н., Баринов Э.Ф.** 97
ВЛИЯНИЕ ЛЕЙКОЦИТОВ НА АГРЕГАЦИЮ ТРОМБОЦИТОВ У
ПАЦИЕНТОВ С ОСТРЫМИ КРОВОТЕЧЕНИЯМИ ИЗ ЯЗВ